

ELS VENTALLS

L'aire de les processons

Els ventalls van ser usats a la Processó de Corpus fins fa un segle. No eren només un objecte característic del Corpus, sinó que el fet de dur-ne **indicava** categoria i distinció. Tant és així que l'Ajuntament de la Ciutat, que antigament organitzava la processó, segons diu Joan Amades “obsequiava amb un ventall a tots els assistents que ostentaven una dignitat o càrrec. Els ventalls solien ésser de palla, enflocats, ornamentats de passamaneria i amb el mànec cobert de pell de colors, o senzillament de tela o paper, segons la categoria de la persona a la qual anava dirigit.” Tots els representants dels gremis portaven un ventall de palla guarnit d'argent, flors i sedes. Ara bé, la resta d'assistents també volien lluir un ventall i se'l feien amb un tros de canya de riera, a la qual enganxaven un petit full imprès amb versets i xilografies populars, que es venia al carrer. La temàtica era molt variada, des de temes de Corpus fins a temes d'actualitat, festius, amorosos, de crítica social, divertiments...

TUTORIAL DEL PANOLI

<https://www.youtube.com/watch?v=TgUvng9SAzI>

MATERIALS

Fes el teu disseny o imprimeix un dels [fulls de ventall](#) del [Fons Joan Amades](#) de la [DGCPAC](#)

- Tisores i cola
- Un cartonet o cartolina
- Dues branquetes o canyes d'uns 30 cm.
- Paper bonic d'embolicar

PER SABER-NE MÉS

- AMADES, JOAN. “[Costums populars de Barcelona. Corpus](#)” a *Butlletí Excursionista de Catalunya*. Barcelona, CEC, Setembre 1929 n° 412. p. 329-331
- AMADES, JOAN. *Apunts d'imatgeria popular*. Barcelona, Obradors de la Neotípia, 1938 (segona edició: Palma de Mallorca, Olañeta Editor, 1983) p. 106-109
- AMADES, JOAN. *Costumari català. El curs de l'any*. Barcelona, Salvat Editores, 1952. Volum III p. 69-126 (veure edicions posteriors) p. 38-44
- AMADES, JOAN; SERÉS, ANTONI; CARBÓ, AMADEU. *Corpus. L'Auca de la processó, un Passeig per la Història i la Festa*. Tarragona, El Mèdol – Col. Biblioteca Joan Amades, Llegat Consol Mallofré, 1997 p. 23-24
- GUDIOL, JOSEP PREV. “[Ventalls](#)” a *La Veu de Catalunya*. Barcelona, 30 juliol 1921 p. 5-6